

ธรรมาภิบาลในสถาบันการอาชีวศึกษา

วิภาพร ยอดอุดม¹ อำนวนย ทองโปร่ง²

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ วิเคราะห์การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในสถาบันการอาชีวศึกษา ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ในสถาบันการอาชีวศึกษานำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ ดังนี้ (1) นิติธรรม มีการออกคำสั่งโดยยึดหลักความสอดคล้องกฎหมายและระเบียบปฏิบัติ มีการปรับปรุงหลักเกณฑ์การปฏิบัติระเบียบ กฎข้อบังคับที่ทันสมัยเป็นธรรม (2) คุณธรรม มีระบบหลักเกณฑ์ พัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพ ส่งเสริมการผลิตผู้เรียน และบัณฑิตให้เป็นคนดีมีคุณธรรม พิจารณาความดีความชอบของบุคลากรอย่างเป็นธรรม (3) ความโปร่งใส มีการตรวจสอบภายในที่มีความเข้มแข็ง และโปร่งใส เปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน (4) ความมีส่วนร่วม บุคลากรสถานประกอบการมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจสถานศึกษาเพื่อพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะตามเกณฑ์มาตรฐาน (5) ความรับผิดชอบ มีการกำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบงานชัดเจนแก่ทุกคน มีการประเมินผลการปฏิบัติของบุคลากรในหน่วยงานให้งานเป็นไปตามเป้าหมาย และ (6) ความคุ้มค่า มีการประเมินผลการดำเนินโครงการพัฒนาและผลิตบัณฑิต โครงการด้านศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการบริหารด้วยระบบเทคโนโลยีเพื่อลดการใช้ทรัพยากรและใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

คำสำคัญ: ธรรมาภิบาล; สถาบันการอาชีวศึกษา; ยุทธศาสตร์ชาติ

ประเภทบทความ: บทความวิชาการ

การอ้างอิง:

วิภาพร ยอดอุดม และอำนวนย ทองโปร่ง. (2567). ธรรมาภิบาลในสถาบันการอาชีวศึกษา. *วารสารดุชนิตบัณฑิตทางสังคมศาสตร์*, 14(1), 27-37.

¹ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2086 ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240, ประเทศไทย
ผู้รับผิดชอบบทความ อีเมล: teacher_duen@hotmail.co.th

² คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Good Governance in Vocational Institutions

Wipaphon Yodoudom¹ Amnuay Thongprong²

Abstract

This academic article aims to analyze the application of good governance in vocational institutions including the rule of law, morality, and transparency, participation principles, responsibility, and value principles.

Findings are as follows: (1) Rule of law: orders are issued based on the principle of consistency with laws and regulations. There are improvements to the criteria for implementing rules, regulations that are modern and fair. (2) Morality: there is a system of criteria. Develop people to have quality, promote the production of students and graduates to be good and moral people. Consider the merits of personnel fairly. (3) Transparency: there is a strong and transparent internal audit with transparent disclosure of information to the public. (4) Participation: personnel and business establishments participate in setting the vision and mission of educational institutions to develop competency-based curricula according to benchmark. (5) Responsibility: duties are assigned. Job responsibilities are clear to everyone. There is an evaluation of the performance of personnel in the agency to ensure that the work meets the goals and, (6) Value: there is an evaluation of the implementation of the graduate development and production project. Projects on arts, culture and local wisdom there is management with a technology system to reduce the use of resources and use technology to develop student quality.

Keywords: Good Governance; Vocational Education Institution; National Strategy

Type of Article: Academic Article

Cite this article as:

Yodoudom, W., & Thongprong, A. (2024). Good governance in vocational institutions. *Ph.D. in Social Sciences Journal*, 14(1), 27-37.

¹ Doctor of Philosophy Program in Education, Ramkhamhaeng University
2086 Ramkhamhaeng Road, Hau Mark, Bangkok, Bangkok 10240, Thailand
Corresponding Author Email: teacher_duen@hotmail.co.th

² Faculty of Education, Ramkhamhaeng University

บทนำ

ประเทศไทยได้ให้ความสนใจเรื่องหลักธรรมาภิบาลอย่างมาก ภายหลังจากเกิดวิกฤตเศรษฐกิจใน พ.ศ. 2540 เมื่อมีการบังคับใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ก็ยังมุ่งเน้น การพัฒนาให้สัมพันธ์กับหลักธรรมาภิบาล โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของภาคประชาชน ตลอดถึง เรื่องการตรวจสอบอำนาจรัฐโดยภาคประชาชนและองค์กรที่เกี่ยวข้อง โดยใน พ.ศ. 2542 คณะรัฐมนตรีได้ออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 เพื่อนำหลักธรรมาภิบาลไปปรับใช้ในองค์กรภาครัฐและภาคเอกชนซึ่งมีการพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง และใน พ.ศ. 2545 ก็ได้มีการตราพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 โดยเพิ่ม มาตรา 3/1 ซึ่งมีหลักการเพื่อมุ่งเน้นให้ส่วนราชการใช้วิธีการบริหารบ้านเมืองที่ดีมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ อีกทั้งในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ซึ่งได้มีการกำหนดเกี่ยวกับเรื่องการบริหารบ้านเมืองที่ดีเอาไว้อีกด้วย รวมทั้งได้กำหนดแนวทางเพื่อการพัฒนาสร้างระบบบริหารจัดการที่ดีให้มีประสิทธิภาพ ปราศจากการทุจริตบนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ต่อมาใน พ.ศ. 2546 ได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ขึ้น ซึ่งมีหลักการเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการปฏิบัติราชการและการสั่งการที่ส่วนราชการและข้าราชการจะต้องปฏิบัติราชการเพื่อให้เกิดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี อันเป็นการครอบคลุมหลักการของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 มีผลบังคับใช้เป็น กฎหมายแล้ว ดังนั้น เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในการใช้บังคับกฎหมาย จึงได้ยกเลิกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหาร

กิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2549 เห็นชอบวาระแห่งชาติด้านจริยธรรม ธรรมาภิบาล และการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทำให้ประชาชนเกิดความมั่นใจ ศรัทธา และไว้วางใจ ในการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล และหน่วยงานภาครัฐและการใช้จ่ายเงินของแผ่นดิน ซึ่งประกอบไปด้วย ยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อน คือ การสร้างผู้นำและองค์กรแห่งสุจริตธรรมต้นแบบ การปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ วัฒนธรรม ค่านิยมและการพัฒนาข้าราชการ การให้คำปรึกษา แนะนำ และการจัดการความรู้เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล การปรับปรุงระบบบริหารงานบุคคลให้เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม และจริยธรรม การพัฒนาระบบบริหารงานจัดการด้านคุณธรรม และจริยธรรมธรรมาภิบาล การวัดผลและตรวจสอบ ด้านจริยธรรมและการวางระบบสนับสนุนและปัจจัยพื้นฐานด้านจริยธรรม และธรรมาภิบาล (Kaewkosaba, 2017)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้บัญญัติเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลไว้ในหมวด 6 แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา 65 ไว้ว่า “รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว การจัดทำ การกำหนดเป้าหมาย ระยะเวลาที่จะบรรลุเป้าหมาย และสาระที่พึงมีในยุทธศาสตร์ชาติ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ ทั้งนี้ กฎหมายดังกล่าวต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนทุกภาคส่วนอย่างทั่วถึงด้วย ยุทธศาสตร์ชาติ เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้” นอกจากนี้ ยังได้มีการนำหลักธรรมาภิบาลมาบรรจุไว้

ในส่วนที่ 4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ และ ยุทธศาสตร์ที่ 6 การบริหารจัดการในภาครัฐการป้องกัน การทุจริตประพฤติมิชอบ และหลักธรรมาภิบาลยังได้ บรรจไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) รัฐบาลเป็นผู้นำในการ วางนโยบายขับเคลื่อนประเทศ การดำเนินนโยบายด้าน ต่างๆ ภายใต้กฎหมายเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคม อีกด้วย

แนวคิดการจัดการศึกษาอาชีพได้มีมาตั้งแต่ ยุคสมัยที่ประเทศไทยเริ่มมีอาชีพหัตถกรรมมากขึ้น นอกเหนือไปจากอาชีพกสิกรรม การอาชีวศึกษาเริ่ม อย่างเป็นระบบเมื่อได้รับการบรรจุในโครงการศึกษา พ.ศ. 2441 เป็นการศึกษาพิเศษ ซึ่งหมายถึง การเรียน วิชาเฉพาะเพื่อให้เกิดความชำนาญ โดยในปี พ.ศ. 2452 การจัดการศึกษาได้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ โรงเรียนสามัญศึกษา สอนวิชาสามัญ และโรงเรียน วิสามัญศึกษาสอนวิชาเพื่อออกไปประกอบอาชีพ เช่น แพทย์ วิศวกรรม ภาษาอังกฤษ พาณิชยการ ครู เป็นต้น ในปี พ.ศ. 2453 ได้จัดตั้งโรงเรียนอาชีวศึกษาแห่งแรก คือ โรงเรียนพาณิชยการที่วัดมหาพฤฒาราม และ วัดราชบูรณะ ปี พ.ศ. 2456 จัดตั้งโรงเรียนเพาะช่าง และปี พ.ศ. 2460 จัดตั้งโรงเรียนฝึกหัดครูประถม กสิกรรม แผนการศึกษาแห่งชาติได้มีผลต่อการ กำหนดการศึกษาอาชีพให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยในแผนการ ศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2475 ได้กำหนดว่าวิสามัญศึกษา ได้แก่ การศึกษาวิชาชีพซึ่งจัดให้เหมาะสมกับภูมิภาค เช่น กสิกรรม หัตถกรรม และพาณิชยการ เพื่อเป็น พื้นฐานความรู้สำหรับประกอบการเกษตรกรรมและ อุตสาหกรรมต่างๆ และในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2479 ได้ปรากฏคำว่า “อาชีวศึกษา” เป็นครั้งแรกใน ระบบการศึกษาของประเทศไทย โดยแบ่งออกเป็น 3 ชั้น คือ อาชีวศึกษา ชั้นต้น กลาง และสูง รับนักเรียน จากโรงเรียนสามัญศึกษาของทุกระดับประโยค (Office of the Vocational Education Commission, n.d.) ในปัจจุบัน สถาบันการอาชีวศึกษา (Vocational

Education Institution) เป็นกลุ่มสถาบันรัฐใน ประเทศไทย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษา ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2555 เพื่อเปิดการสอน หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปว.ช.) ตาม มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปว.ส.) ตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง และปริญญาตรี (ทล.บ.) โดยใช้กรอบ มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาระดับปริญญาตรีสาย เทคโนโลยี หรือสายปฏิบัติการ โดยมีการจัดการ อาชีวศึกษาที่ดำเนินการอย่างเป็นเอกภาพในด้ำน นโยบายและมีการกระจายอำนาจไปสู่ระดับปฏิบัติ เพื่อ ให้การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพใน ทุกระดับมีคุณภาพและประสิทธิภาพเกิดผลสำเร็จแก่ ประชาชน โดยเฉพาะนักเรียนและนักศึกษา อันจะ เป็นการสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ

ดังนั้น การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในสถาบัน การอาชีวศึกษา จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจาก สถาบันการอาชีวศึกษาเป็นสถาบันอุดมศึกษาด้าน วิชาชีพและเทคโนโลยีที่มุ่งส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพ ชั้นสูง การวิจัยและการถ่ายทอดวิทยาการและ เทคโนโลยี ทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม และ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รวมทั้งให้บริการวิชาการและ วิชาชีพแก่สังคม สถาบันการอาชีวศึกษาและสถาบัน อาชีวศึกษาเกษตร ได้เปิดสอนหลักสูตรปริญญาตรีสาย เทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ เพื่อผลิตและพัฒนากำลัง คนอาชีวศึกษาระดับเทคโนโลยีบัณฑิตในการพัฒนา คุณภาพการศึกษาในระดับปริญญาตรี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้เห็นความสำคัญในการ ส่งเสริม พัฒนางานด้านการวิจัย นวัตกรรมและ เทคโนโลยีด้านอาชีวศึกษามาโดยตลอด และได้ให้การ ส่งเสริมสนับสนุนมาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการวิเคราะห์ ธรรมาภิบาลในสถาบันการอาชีวศึกษาจึงเป็นสิ่งที่ สำคัญอย่างยิ่ง

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ธรรมาภิบาล

United Nations and Development Programme (UNDP) ให้นิยามของธรรมาภิบาลว่า หมายถึง การดำเนินงานของภาคการเมือง การบริหาร และภาคเศรษฐกิจที่จะจัดการกิจการของประเทศในทุก ระดับ ประกอบด้วย กลไก กระบวนการ และสถาบัน ต่างๆ ที่ประชาชนและกลุ่มสามารถแสดงซึ่งผลประโยชน์ ปกป้องสิทธิของตนเองตามกฎหมาย และแสดงความเห็นที่แตกต่างกันบนหลักการของการมีส่วนร่วม ความ โปร่งใส ความรับผิดชอบ การส่งเสริมหลักนิติธรรม เพื่อให้มั่นใจว่าการจัดลำดับความสำคัญทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ยืนอยู่บนความเห็นพ้องต้องกันทาง สังคม และเสียงของคนยากจนและผู้ด้อยโอกาสได้รับการ พิจารณาในการจัดทรัพยากรเพื่อการพัฒนา (Chaicharoenwattana, & Lee, 2001)

ธรรมาภิบาลตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่า ด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคม ที่ดี พ.ศ. 2542 หมายถึง การบริหารกิจการบ้านเมือง และสังคมที่ดีเป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้ สังคมทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจและภาคประชาชน ซึ่ง ครอบคลุมถึงฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปฏิบัติการ ฝ่ายราชการ และฝ่ายธุรกิจสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขมีความ รู้จักสามัคคี และร่วมกันเป็นพลังก่อให้เกิดการพัฒนา อย่างยั่งยืน และส่งเสริมความเข้มแข็งหรือสร้าง ภูมิคุ้มกันแก่ประเทศเพื่อบรรเทาป้องกันหรือแก้ไข เยียวยาภาวะวิกฤตภัยอันตรายที่หากจะมีในอนาคต เพราะสังคมจะรู้สึกถึงความยุติธรรม ความโปร่งใส และ ความมีส่วนร่วม อันเป็นคุณลักษณะสำคัญของศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์และการปกครองแบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขสอดคล้องกับความ เป็นไทย รัฐธรรมนูญและกระแสโลกยุคปัจจุบัน

ดังนั้น ธรรมาภิบาล จึงหมายถึง การที่กลไกของ รัฐทั้งการเมืองและการบริหารมีความแข็งแกร่ง มี

ประสิทธิภาพ สะอาด โปร่งใส และรับผิดชอบ เป็นการ ให้ความสำคัญกับภาครัฐและรัฐบาล เป็นหลักของการ บริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี เป็นแนวทาง สำคัญในการจัดระเบียบให้สังคม รัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชน ซึ่งครอบคลุมถึงฝ่ายวิชาการ ฝ่าย ปฏิบัติการ ฝ่ายราชการ และฝ่ายธุรกิจ สามารถอยู่ ร่วมกันอย่างสงบสุข มีความรู้รักสามัคคีและร่วมกันเป็น พลัง ก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเป็นส่วนเสริม ความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศความเป็น มาของหลักธรรมาภิบาลในประเทศไทย

หลักธรรมาภิบาลในประเทศไทยจึงได้ถูกหยิบยก นำมาใช้เพื่อมุ่งหวังให้ประสิทธิภาพของกลไกด้านการ บริหารกิจการบ้านเมืองในระดับชาติเข้มแข็งขึ้น รวมทั้งหวังให้ระดับองค์การทั้งในภาครัฐและเอกชน เข้มแข็งรวมไปถึงการป้องกันทุจริตและการกระทำผิด จริยธรรมในวิชาชีพ พิจารณาได้จากการขาดกลไกและ กฎเกณฑ์ที่ดีพอในการบริหารกิจการบ้านเมือง พบว่า กลไกที่มีอยู่บกพร่องรวมถึงเมื่อถูกกระทบแล้วยัง ไม่สามารถปรับเปลี่ยนกลไกและการบริหารกิจการต่างๆ ของภาครัฐและภาคเอกชนให้ทันต่อสถานการณ์ได้ ภาควิชาการจึงควรจะต้องมีบทบาทสำคัญในการศึกษา ค้นคว้า เสนอแนะนโยบาย และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ที่จำเป็นในการบริหารประเทศระบบการตัดสินใจและ บริหารจัดการทั้งภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชนมีลักษณะ ที่ขาดความโปร่งใสบริสุทธิ์และยุติธรรม ส่งผลให้ระบบ การบริหารบ้านเมืองอ่อนแอ ดังนั้น การแก้ไขปัญหา อย่างยั่งยืน ก็คือ หาสาเหตุและป้องกันปัญหาดังกล่าว ข้างต้น โดยการสร้างธรรมาภิบาลเพื่อการบริหารกิจการ บ้านเมืองและสังคมที่ดีให้ปรากฏเป็นจริงในภาครัฐ ภาค เอกชน และภาคประชาชน

องค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาล

United Nation Economic and Social Commission for Asia and the Pacific (2009)

ได้กำหนดองค์ประกอบหลักธรรมาภิบาลไว้ 8 ประการ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วม (participatory) ของสมาชิกทั้งชายหญิง คือ การตัดสินใจที่สำคัญในสังคม และสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นกับประชาชน การมีส่วนร่วมสามารถทำได้โดยไม่มี การบังคับ สมาชิกเต็มใจให้ความร่วมมือด้วยตนเอง หรือมีส่วนร่วมผ่านหน่วยงานสถาบันหรือผู้แทนตามระบอบประชาธิปไตย

2. การปฏิบัติตามกฎ (rule of law) ธรรมาภิบาลต้องการความถูกต้องตามกรอบของกฎหมาย ไม่เลือกปฏิบัติ ไม่ลำเอียง มีการปฏิบัติอย่างเสมอภาค และเป็นธรรมกับประชาชนโดยเท่าเทียมกันทุกคนในสังคม อยู่ภายใต้ข้อกำหนดของกฎหมายเดียวกัน

3. ความโปร่งใส (transparency) เป็นการตรวจสอบความถูกต้อง มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างตรงไปตรงมา สิ่งนี้ช่วยแก้ปัญหาการทุจริตและคอร์รัปชันได้ทั้งในภาครัฐและเอกชน สิ่งจะเข้ามามีบทบาทในการตรวจสอบและรายงานผลงาน การนำเสนอข่าวสารที่ถูกต้องให้แก่สังคมได้รับทราบ

4. ความรับผิดชอบ (responsiveness) เป็นการพยายามให้คนทุกฝ่ายทำหน้าที่ของตนให้ดีที่สุดในการปฏิบัติงาน กล้าที่จะคิด กล้าที่จะตัดสินใจ และรับผิดชอบต่อผลการคิด และการตัดสินใจนั้นๆ

5. ความสอดคล้อง (consensus oriented) เป็นการกำหนดและสรุปความต้องการของคนในสังคมซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมาก โดยพยายามหาจุดสนใจร่วมกันและความต้องการที่สอดคล้องต่อกันของสังคมมาเป็นข้อปฏิบัติ เพื่อลดความขัดแย้งในสังคม การจะพัฒนาสังคมได้ต้องทราบความต้องการที่สอดคล้องกันของสังคมด้วยวิธีการเรียนรู้วัฒนธรรมของสังคมนั้น

6. ความเสมอภาค (equity and inclusiveness) เป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่ประชาชนทุกคนพึงได้รับจากรัฐบาล ทั้งการบริการด้านสวัสดิการตลอดจนสาธารณูปโภค

7. ประสิทธิภาพและประสิทธิผล (effectiveness and efficiency) เป็นวิธีการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด โดยการผลิตและจำหน่ายเพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่คุ้มค่ากับเงินที่ลงทุน หรือการใช้ทรัพยากรให้ได้ประโยชน์สูงสุดต่อมวลมนุษยชาติ โดยมีการพัฒนากระบวนการเพิ่มผลผลิตอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

8. การมีเหตุผล (accountability) เป็นความต้องการในทุกสังคม ประชาชนทุกคนต้องตัดสินใจและรับผิดชอบต่อการกระทำของตนด้วยผลที่สมเหตุสมผล การมีเหตุผลไม่สามารถกระทำได้อัปราศจากการปฏิบัติตามกฎหมาย ความโปร่งใสและตรวจสอบได้

United Nation Development Programme (UNDP) ได้กำหนดองค์ประกอบหลักธรรมาภิบาลไว้ 9 ประการ ดังนี้ (Nimitkul, 2000)

1. การมีส่วนร่วมของประชาชน (public participation) ประชาชนทั้งหญิงและชายมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะเป็นการมีส่วนร่วมโดยตรงหรือทางอ้อมโดยผ่านสถาบันต่างๆ ที่มีอำนาจโดยชอบธรรม

2. กฎหมายที่ยุติธรรม (rule of law) การปกครองประเทศจะใช้กฎหมายเป็นบรรทัดฐาน และทุกคนต้องเคารพกฎหมาย โดยที่กรอบของกฎหมายที่ใช้ในประเทศต้องมีความยุติธรรมและถูกบังคับใช้กับทุกคนอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน

3. ความเปิดเผยโปร่งใส (transparency) กระบวนการทำงาน มีกฎเกณฑ์ มีกติกา มีความเปิดเผยตรงไปตรงมา ข้อมูลข่าวสารในสังคมสามารถถ่ายโอนได้เป็นอิสระ (free flow of information) ประชาชนสามารถเข้าถึงและรับทราบข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะของทางราชการได้ตามที่กฎหมายกำหนด

4. การมีฉันทานุมัติร่วมในสังคม (consensus orientation) การตัดสินใจดำเนินนโยบายใดๆ ของรัฐ ต้องมีการประสานความต้องการหรือผลประโยชน์ที่

แตกต่างของกลุ่มคนในสังคมให้เกิดเป็นความเห็นที่ตรงกัน (board consensus) บนพื้นฐานของสิ่งที่เป็นประโยชน์สูงสุดแก่สังคมโดยรวม

5. กลไกการเมืองที่ชอบธรรม (political legitimacy) การเข้าสู่อำนาจทางการเมืองมีความชอบธรรมและเป็นที่ยอมรับของสังคม

6. ความเสมอภาค (equality) ประชาชนทุกคนมีความสามารถที่เท่าเทียมกันในการเข้าถึง ในโอกาสต่างๆ ในสังคม เช่นโอกาสพัฒนาหรือมีความกินดีอยู่ดี

7. ประสิทธิภาพและประสิทธิผล (efficiency and effectiveness) กระบวนการที่รัฐสามารถจัดสรรใช้ทรัพยากรได้อย่างคุ้มค่าและเหมาะสม เพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมโดยรวม รวมถึงการทำงานอย่างรวดเร็วมีคุณภาพและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

8. พันธะความรับผิดชอบต่อสังคม (accountability) การตัดสินใจของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนต้องกระทำโดยมีความรับผิดชอบต่อสาธารณชนหรือผู้มีส่วนได้เสียกับหน่วยงานนั้น โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับส่วนรวมเป็นหลัก และมีจิตใจที่เสียสละเห็นคุณค่าของสังคมที่ตนสังกัดอยู่

9. การมีวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ (strategic vision) การที่ผู้นำและประชาชนในประเทศมีวิสัยทัศน์ในการสร้างธรรมาภิบาลและพัฒนาอย่างยั่งยืน

สำนักนายกรัฐมนตรีได้กำหนด “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542” (2542) ขึ้น ระเบียบนี้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 11 สิงหาคม พ.ศ. 2542 โดยทุกส่วนราชการต้องถือปฏิบัติและรายงานผลการปฏิบัติต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีมีองค์ประกอบ 6 ประการ ดังนี้

1. หลักนิติธรรม ได้แก่ การตรากฎหมาย กฎ ข้อบังคับต่างๆ ให้ทันสมัยและเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของสังคม และสังคมยินยอมพร้อมใจปฏิบัติตามกฎหมาย กฎข้อบังคับเหล่านั้นโดยถือว่าเป็นการ

ปกครองภายใต้กฎหมาย มิใช่ตามอำเภอใจหรืออำนาจของตัวบุคคล

2. หลักคุณธรรม ได้แก่ การปฏิบัติดีมีในทางที่ถูกต้องดีงาม โดยมีการรณรงค์ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดถือหลักนี้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นตัวอย่างแก่สังคมและส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกันเพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์จริงใจ ขยันอดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริตจนเป็นลักษณะประจำชาติ

3. หลักความโปร่งใส ได้แก่ การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติ โดยปรับปรุงกลไกการทำงานของทุกองค์การให้มีความโปร่งใสมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่ายประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวกกระบวนการให้ประชาชน ตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนได้

4. หลักความมีส่วนร่วม ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ และเสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศ ไม่ว่าจะด้วยการแจ้งความเห็น การไต่สวนสาธารณะ การประชาพิจารณ์ การแสดงประชามติหรืออื่นๆ

5. หลักความรับผิดชอบ ได้แก่ การตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมืองและกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่างและความกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน

6. หลักความคุ้มค่า ได้แก่ การบริหารกิจการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยรณรงค์ให้คนไทยมีความประหยัด ใช้จ่ายอย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก และรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์

สถาบันการอาชีวศึกษา

พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 มาตรา 13 กำหนดให้สถานศึกษาอาชีวศึกษารวมกันเป็นสถาบันให้กระทำได้โดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และคำนึงถึงการประสานงานความร่วมมือให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่งกฎกระทรวงการรวมสถานศึกษาเพื่อจัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555 ประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 129 ตอนที่ 56 ก หน้า 18 วันที่ 27 มิถุนายน 2555 จำนวน 19 สถาบัน มีสถานศึกษาที่เข้าสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา จำนวน 161 แห่ง และกฎกระทรวงการรวมสถานศึกษาเพื่อจัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษาเกษตร พ.ศ. 2556 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 130 ตอนที่ 40 ก หน้า 25 วันที่ 9 พฤษภาคม 2556 จำนวน 4 สถาบัน มีสถานศึกษาอาชีวศึกษาเกษตรที่สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาเกษตร จำนวน 41 แห่ง

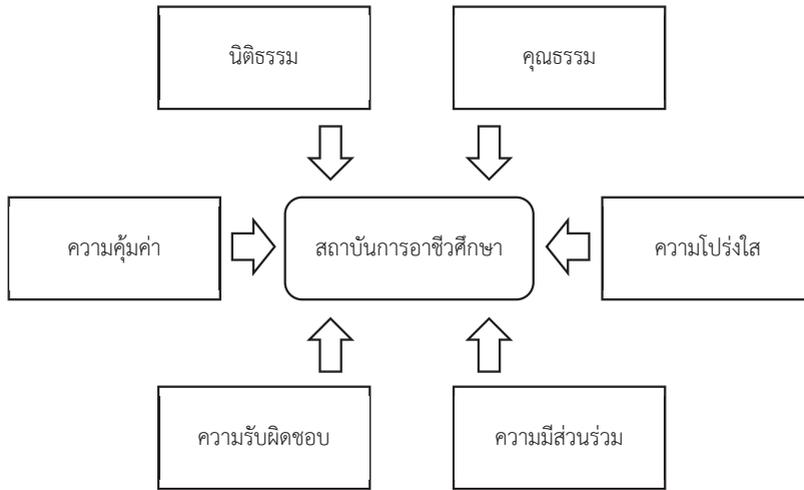
สถาบันการอาชีวศึกษาเป็นนิติบุคคลและส่วนราชการสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่จัดตั้งขึ้นมาเพื่อประสานความร่วมมือให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการใช้ทรัพยากรร่วมกันในการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี โดยจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพตามที่หลักสูตรคณะกรรมการการอาชีวศึกษากำหนด ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และหลักสูตรปริญญาตรี สายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการที่สามารถตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดท้องถิ่นและประเทศ และรองรับการกระจายอำนาจการบริหารจัดการจากส่วนกลาง โดยมีเป้าหมายในการผลิตและพัฒนากำลังคนที่แตกต่างจากสถาบันอุดมศึกษาทั่วไป ต้องการให้เกิดพลังการขับเคลื่อนสถาบันการอาชีวศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย

(Vocational Education Act, 2008)

หลักการและเหตุผลการจัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษา ตามมาตรา 6 และมาตรา 13 (Vocational Education Act, 2008) จะต้องคำนึงถึง

1. การมีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในทางปฏิบัติโดยมีการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่สถานศึกษาอาชีวศึกษาและสถาบัน
  2. การศึกษาในด้านวิชาชีพสำหรับประชาชน วัยเรียนและวัยทำงานตามความถนัดและความสนใจอย่างทั่วถึงและต่อเนื่องจนถึงระดับปริญญาตรี
  3. การมีส่วนร่วมของชุมชน สังคม และสถานประกอบการในการกำหนดนโยบายการผลิตและพัฒนา กำลังคน รวมทั้งการกำหนดมาตรฐานการอาชีวศึกษา
  4. การศึกษาที่มีความยืดหยุ่น หลากหลาย และมีระบบเทียบโอนผลการเรียนและระบบเทียบประสบการณ์การทำงานของบุคคลเพื่อเข้ารับการศึกษ และการฝึกอบรมวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง
  5. การมีระบบจูงใจให้สถานประกอบการมีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ
  6. การระดมทรัพยากรทั้งจากภาครัฐและเอกชนในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพโดยคำนึงถึงการประสานประโยชน์อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม
  7. การมีระบบการพัฒนาครูและคณาจารย์ของการอาชีวศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี
- จากแนวคิด ที่ได้นำเสนอในข้างต้นสามารถสังเคราะห์หลักธรรมาภิบาลเพื่อเป็นกรอบในการวิเคราะห์ 6 ประการ ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า เพื่อให้เห็นถึงกระบวนการดำเนินงานของสถาบันการอาชีวศึกษาที่เป็นหน่วยงานในการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านอาชีพ เพื่อให้เกิดพลังการขับเคลื่อนสถาบันการอาชีวศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

กรอบในการวิเคราะห์

ภาพ 1 กรอบในการวิเคราะห์

ผลการวิเคราะห์

1. นิติธรรม คือ การตรากฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และกติกาต่างๆ ให้ทันสมัย และเป็นธรรม ตลอดจนเป็นที่ยอมรับของสังคม และสมาชิกโดยมีการยินยอมพร้อมใจ และถือปฏิบัติร่วมกันอย่างเสมอภาค และเป็นธรรม พบว่า สถาบันการอาชีวศึกษามีการออกคำสั่งโดยยึดหลักความสอดคล้องกฎหมายและระเบียบปฏิบัติ มีการทบทวนปรับปรุงหลักเกณฑ์การปฏิบัติให้เหมาะสมอยู่เสมอ มีการปรับปรุงระเบียบกฎข้อบังคับที่ทันสมัยเป็นธรรม มีการวางแผนกลยุทธ์สอดคล้องกับพันธกิจสถาบัน มีการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนการให้ครูพัฒนางานวิจัยที่สอดคล้องไทยแลนด์ 4.0

2. คุณธรรม คือ การยึดถือและเชื่อมั่นในความถูกต้องดีงาม เพื่อสร้างค่านิยมที่ดีงามให้ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรถือปฏิบัติ ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเสียสละ ความอดทน ขยันหมั่นเพียร ความมีระเบียบวินัย พบว่า สถาบันการอาชีวศึกษามีระบบหลักเกณฑ์พัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพ มีโครงการส่งเสริมการผลิตผู้เรียนและบัณฑิตให้เป็นคนดีมีคุณธรรม มีหลักเกณฑ์

ในการพิจารณาความดีความชอบของบุคลากรอย่างเป็นธรรม

3. ความโปร่งใส คือ การกระทำที่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างตรงไปตรงมา และสามารถตรวจสอบความถูกต้องได้ โดยการปรับปรุงระบบและกลไกการทำงานขององค์กรให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร หรือเปิดให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวกตลอดจนมีระบบหรือกระบวนการตรวจสอบและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพซึ่งจะเป็นการสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน พบว่า สถาบันการอาชีวศึกษามีการตรวจสอบภายในที่มีความเข้มแข็งและโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างโปร่งใส มีกระบวนการพิจารณาความดีความชอบอย่างเปิดเผย มีกระบวนการบริหารงานบุคคลอย่างมีคุณธรรม

4. ความมีส่วนร่วม คือ การที่ผู้บริหารหรือผู้นำได้เปิดโอกาสหรือให้โอกาสผู้ใต้บังคับบัญชาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องบางประการขององค์กรที่ผู้บริหารได้พิจารณาแล้วว่า จะช่วยทำให้เกิดประโยชน์แก่องค์กรมากกว่าที่ผู้บริหารจะตัดสินใจเพียงผู้เดียว

พบว่า สถาบันการอาชีวศึกษาให้กรรมการร่วมกำหนดแผนพัฒนาสถานศึกษา อย่างต่อเนื่อง ให้นักลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจสถานศึกษา ร่วมมือกับสถานประกอบการในการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะตามเกณฑ์มาตรฐาน และให้นักลากรมีส่วนร่วมแสดงความเห็น

5. ความรับผิดชอบ คือ การยอมตามผลที่ดีหรือไม่ดีในกิจการที่ได้กระทำไปยอมรับว่าอะไรผิดพลาดเสียหาย และเสียหายเพราะอะไรเพียงใด ยอมรับความผิดพลาดของตัวเองโดยใจจริง และเป็นทางที่จะช่วยแก้ไขความผิดได้และให้รู้ปฏิบัติแก้ไขใหม่พบว่า สถาบันการอาชีวศึกษามีการกำหนดหน้าที่ภารกิจงานและทำความเข้าใจในความรับผิดชอบงานชัดเจนแก่ทุกคน มีกฎเกณฑ์ในการส่งเสริมบุคลากรให้ปฏิบัติงานด้วยความมีระเบียบวินัยและรับผิดชอบ มีการประเมินผลการปฏิบัติของบุคลากรในหน่วยงานให้งานเป็นไปตามเป้าหมาย ดำเนินการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรทุกตำแหน่งให้มีความรับผิดชอบ ประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรทุกคนทั้งด้านปริมาณและความถูกต้อง

6. ความคุ้มค่า คือการดำเนินงานที่คุ้มค่า คุ้มค่าต้นทุน และเพิ่มผลผลิต มีเป้าหมายและมาตรฐานการทำงาน ลดขั้นตอนการปฏิบัติที่ไม่จำเป็น ปรับปรุงกระบวนการ และขั้นตอนทำงานใหม่อยู่เสมอ มีระบบการติดตามประเมินผลเพื่อความคุ้มค่า พบว่า สถาบันการอาชีวศึกษามีการประเมินผลการดำเนินโครงการพัฒนาและผลิตบัณฑิต โครงการด้านศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการบริหารด้วยระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อลดการใช้กระดาษและวัสดุอุปกรณ์ จัดหารวมทั้งบำรุงรักษาครุภัณฑ์ได้อย่างคุ้มค่ามีประสิทธิภาพ ใช้สื่อและอุปกรณ์การสอนทันสมัยในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

บทสรุป

การวิเคราะห์การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในสถาบันการอาชีวศึกษา มุ่งเน้นหลักการสำคัญ ประกอบด้วย หลักนิติธรรมโดยการออกกฎหมายให้ทันสมัยและเป็นธรรมอันเป็นที่ยอมรับของสังคมเพื่อการปฏิบัติร่วมกันอย่างเสมอภาค หลักคุณธรรมซึ่งยึดถือในความถูกต้องเพื่อสร้างค่านิยมที่ดีงามให้ผู้ปฏิบัติงานในสถาบันการอาชีวศึกษา หลักความโปร่งใสโดยการกระทำที่มีลักษณะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างตรงไปตรงมา และสามารถตรวจสอบความถูกต้องได้ หลักความมีส่วนร่วมโดยที่ผู้บริหารหรือผู้นำเปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องที่จะช่วยทำให้เกิดประโยชน์แก่องค์กร หลักความรับผิดชอบโดยการยอมรับสิ่งที่ดำเนินการผิดพลาดและเป็นแสวงหาแนวทางที่จะช่วยแก้ไขความผิดพลาดได้ และหลักความคุ้มค่าในการบริหารกิจการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยการดำเนินงานที่มีเป้าหมายและมาตรฐานการทำงาน ลดขั้นตอนการปฏิบัติที่ไม่จำเป็น ปรับปรุงกระบวนการ และขั้นตอนทำงานใหม่อยู่เสมอ มีระบบการติดตามประเมินผลเพื่อความคุ้มค่า ซึ่งการนำหลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 ประการ ดังกล่าวมาใช้ในสถาบันการอาชีวศึกษา เป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งในการนำพาองค์กรไปสู่การพัฒนาที่มุ่งเน้นการผลิตคนในสายวิชาชีพ เพื่อให้เป็นบุคลากรที่เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไปได้

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา 23 แห่ง จำนวน 202 วิทยาลัย ทั้งที่เป็นสถาบันการอาชีวศึกษา และสถาบันการอาชีวศึกษาเกษตร ควรมุ่งเน้นและให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการนำหลักธรรมาภิบาล ซึ่งได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า มาใช้เป็น

เครื่องมือแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษา

2. ผู้บริหารสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา
ควรนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา
กำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

แรงงาน โดยการส่งเสริมการศึกษา การวิจัย การบริการ
วิชาการและวิชาชีพแก่สังคม ให้สอดคล้องกับความต้องการ
กำลังคนด้านวิชาชีพในการพัฒนาประเทศ

References

- Chaicharoenwattana, B., & Lee, B. (2001). *Good governance indicators*. King Prajadhipok's Institute. [In Thai]
- Kaewkosaba, A. (2017). *Principles of good governance in the Constitution of the Kingdom of Thailand, 2017*. Retrieved from https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/ewt_dl_link.php?nid=41595 [In Thai]
- Nimitkul, S. (2000). *Ministry of Interior and good management in good governance*. Bophit printing. [In Thai]
- Office of the Vocational Education Commission. (2022). *Report on operating results for fiscal year 2021, Vocational Education Institute*. Author. [In Thai]
- Office of the Vocational Education Commission. (n.d.). *History*. Retrieved from [https://www.vec.go.th/th-th/about the VEC/history.aspx](https://www.vec.go.th/th-th/about%20the%20VEC/history.aspx) [In Thai]
- Regulations of the Office of the Prime Minister on the Creation of a Good Government and Social Administration System, B.E. 2542. (1999). *Royal Gazette, 116(63D)*, 24-31. [In Thai]
- Vocational Education Act 2008. (2008). *Royal Gazette, 125(43A)*, 1-24. [In Thai]
- United Nation Economic and Social Commission for Asia and the Pacific. (2009). *What is good governance*. Retrieved from <https://www.unescap.org/sites/default/files/good-governance.pdf>